# Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto kulttuuripoliittiseen selontekoon (VNS 8/2024 vp)

Sanna Kyyrä, johtava asiantuntija

Eduskunnan talousvaliokunta 4.3.2025

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

# Lausunnon rakenne

- Selonteon liityntä ministeriön tehtäviin mm.
  - kulttuuri- ja luovat alat kotoutumisen edistämisessä
  - kulttuuri- ja luovat alat kuntien, kaupunkien ja alueiden elinvoimaisuuden, veto- ja pitovoiman edistämisessä
  - kulttuuri- ja luovien alojen uudistumisen ja kasvun mahdollistaminen
    - yritys- ja rahoituspalvelut
    - osaaminen
- Ministeriön toiveet toimeenpanoon
- Luovan talouden kasvustrategian ja kulttuuripoliittisen selonteon synergiat

# Yritys- ja rahoituspalvelut kulttuuri- ja luoville aloille

- Yleisenä huomiona todettakoon, että yritysten on toimialasta riippumatta mahdollista hakeutua valtion tarjoamien yritys- ja rahoituspalvelujen, myös tki-rahoituksen, piiriin ministeriön hallinnonalalla. Edellytyksenä toki taloudellisesti kannattavan liiketoiminnan tukeminen.
- Tunnistettu tarve mm.
  - Vahvistaa julkisen ja yksityisen sektorin rahoittajayhteistyötä
  - Vahvistaa rahoittajien osaamista kulttuuri- ja luovista aloista
  - Yhteensovittaa Business Finlandin ja ELY-keskusten rahoitusvälineitä, huomioida yhteensovituksessa myös esim. AVEKin myöntämät DigiDemo -ja CreaDemo –tuet (OKM:n erityismäärärahasta)
  - Edistää EU-rahoitusten hyödyntämistä alalla
- T&k-rahoitus tulee pitää t&k-rahoituksena, jos tavoitteena on kannustaa kulttuuri- ja luovia aloja t&k-toimintaan (ks. T&K-rahoituksen suunnitelma, Yrittäjyyden periaatepäätös)
- Av-tuotantokannustin: elinkeinoministerin pyynnöstä ministeriö käynnistää av-tuotantokannustimen vaikutuksia koskevan selvityksen.

# Osaaminen

- Kulttuuri- ja luovien alojen osaaminen **yrittäjyydestä ja taloudellisesti kannattavan liiketoiminnan kehittämisestä** on keskeistä. Edellytettävä myös alan opiskelijoilta.
- Kulttuuri- ja luovien alojen yrittäjien, alan parissa toimivien kehittäjien ja rahoittajien osaamista **immateriaalioikeuksista** tulee vahvistaa.
  - Tukee kansallisen aineettomien oikeuksien strategian (IPR-strategia) toimeenpanoa.
  - TEM mm. myöntänyt IPR University Centerille pienen avustuksen mm. kaikille avoimen ja ilmaisen IPR-verkkokurssin toteutukseen.
- Kulttuuri- ja luovien alojen **systemaattisia ja tavoitteellisia kohtaamisia** tulee mahdollistaa. Verkostoitumista, työpajoja, viestintää, kohtaamisia alan sisällä ja toimialarajat ylittäen esim. teknologian ja matkailu kanssa.
  - Aiemmin toimenpiteitä ministeriön hallinnonalalla esim. Creative Business Finlandin toimesta.

# Toiveet toimeenpanoon

- Toimijoiden roolit oltava selkeitä ja jokaisen hallinnonalan lähestymistapaa kunnioitetaan yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi

- Toimenpiteiden selkeä priorisointi eri aikajänteille.

- Toimenpiteet eivät ole uusia, mutta toteuttaminen ei ole edennyt. Tärkeää keskittyä ensivaiheessa hyvinkin rajalliseen määrään toimenpiteitä, kunhan niiden toimeenpanossa edetään.

- Yksittäisiä huomioita kulttuuri- ja luovien alojen toimikunnan perustamiseen tutkimus- ja innovaationeuvoston yhteyteen, matkailijamaksun keräämisen selvittämiseen ja InvestEU-ohjelman käyttöönottoon.

# Luovan talouden neuvottelukunta

- Hallitusohjelmassa todetaan, että **”kulttuuripoliittisen selonteon yhteydessä hallitus toteuttaa poikkihallinnollisen luovien alojen kasvustrategian”.**
- Kasvustrategian **laadintaa tukemaan TEM ja OKM asettivat Luovan talouden neuvottelukunnan ajalle 3.12.2024–31.12.2030.** Kasvustrategian laadinnan jälkeen neuvottelukunnan tehtävänä on mm. kasvustrategian toimeenpano ja seuranta.
- Kasvustrategian **yleisenä tavoitteena on luovan talouden liiketoiminnan ja kansainvälistymisen kasvun vauhdittaminen.**
- Neuvottelukunnassa ovat **edustettuina** yritykset, edunvalvontaorganisaatiot, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot sekä ministeriöt ja niiden hallinnonalojen yksiköt.
- Neuvottelukunnan **puheenjohtajina** toimivat elinkeinoministerin ja tiede- ja kulttuuriministerin valtiosihteerit.
- Kasvustrategia **toimeenpanee kulttuuripoliittiseen selontekoon kirjattuja luovan talouden liiketoiminnan kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä omalta osaltaan**.
- Kasvustrategia **laaditaan vuosille 2025–2030.**

# Luovan talouden kasvustrategia

- Luovan talouden neuvottelukunnan **kokouksissa** laaditaan ehdotuksia strategian tavoitteiksi ja niiden saavuttamista tukeviksi toimenpiteiksi.
- Kasvustrategian valmistelua tukemaan järjestettiin helmikuussa kolme **kutsutyöpajaa**. Työpajojen tavoitteena osallistettiin luovan talouden toimijoita strategian valmisteluun neuvottelukunnassa edustettuina olevia tahoja laajemmin.
- Strategian **hyväksyminen** toukokuussa
- Strategian **julkistaminen** kesäkuussa

# Kiitos